

4. Інформація про освітні компоненти (обов'язкові компоненти (ОК) та вибіркові компоненти (ВК)).

ОК 1. ФІЛОСОФСЬКИЙ СВІТОГЛЯД ХХІ ст.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Андрій МОРОЗОВ, д-р філос. наук, проф., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Надати аспірантам сучасні системні філософсько-наукові знання з основних проблем розвитку людини, суспільства та цивілізації у ХХІ ст., сприяти формуванню загальнотеоретичних та методологічних засад наукового мислення та наукового пізнання, їх практичному використанню у майбутній професійній діяльності науковця освітнього ступеня «доктор філософії».

Зміст. Філософський світогляд ХХІ ст.: теоретичний концепт. Соціогуманітарний дискурс основних концепцій глобалізації. Сучасна глобальна наука як постнекласичний тип наукової раціональності. Методологія та метатеорія сучасної науки: когнітивний аналіз. Філософія інновацій в теорії і практиці постіндустріального суспільства. Соціально-філософські рефлексії сучасної економіки. Інформаційний виклик постіндустріальній цивілізації. Антропологічні імперативи в розвитку філософії у ХХІ ст. Глобальні ідеології: контамінація дивергенції та конвергенції. Масовізація та аберація сучасної глобальної свідомості та культури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Після кінця історії: розмови з Френсісом Фукуямою. — Київ : Основи, 2022. — 310 с.
2. Тейлор Ч. Секулярна доба. Ч. II / Ч. Тейлор. — Київ : Дух і Літера, 2022. — 400 с.
3. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу / В. Франкл. — Київ : Основи, 2022. — 290 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Знання та вміння аспірантів оцінюються на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-бальною шкалою.

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Алла КРАВЧЕНКО, доц., д.філос.н., зав. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у здобувачів системного розуміння методологічних основ філософського пізнання, закономірностей формування і розвитку наукових теорій, сучасних підходів до організації досліджень у галузі філософії. Опанування принципів побудови наукового знання, уміння формулювати і перевіряти гіпотези, обґрунтовувати висновки на основі теоретичного аналізу та прикладних досліджень. Здатність критично інтерпретувати концепції, парадигми, теоретико-методологічні підходи, застосовувати сучасні методи, цифрові інструменти й наукометричні бази даних у дослідницькій діяльності. Розвиток навичок підготовки наукових текстів, презентації результатів досліджень, розроблення та реалізації наукових і грантових проєктів, дотримання академічної доброчесності, правових та етичних стандартів наукової діяльності.

Зміст дисципліни. Наукове пізнання та рівні методології. Методологічні основи філософського дослідження, міждисциплінарність і методологічний плюралізм. Актуальні проблеми наукового пошуку, інновації та етика науки. Міжнародні грантові програми (Horizon Europe, Erasmus+, COST тощо) і національні механізми фінансування досліджень. Організація наукових проєктів, підготовка грантових заявок, управління та звітність. Структура наукового тексту, редагування й оформлення результатів дослідження. Презентація наукових результатів, академічна комунікація та публічні виступи. Бібліографічна культура, стандарти цитування (APA, MLA, Chicago, Harvard). Принципи академічної доброчесності й правова охорона об'єктів інтелектуальної власності у науково-дослідній сфері.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Данильян, О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2023. – 487 с.
2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень : навч. посіб. для аспірантів / О. П. Дзьобань ; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». – Київ; Одеса : Фенікс, 2025. – 284 с. https://ippi.org.ua/sites/default/files/metodologiya_2025.pdf
3. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с. https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49323/1/Posibnyk_MND.pdf

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Проблемні лекції, інтерактивні дискусії, тематичні семінари, аналіз кейсів, підготовка аналітичних есе, тестування, консультації, контроль самостійної роботи аспіранта.

Методи оцінювання:

Поточний контроль (усне опитування, презентації, есе, аналітичні звіти); підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Альона ДЕСЯТКО, д-р філософії (комп'ютерні науки), доцент, завідувач кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки.

Результати навчання. Результати навчання. Формування у аспірантів інформативно-комунікативних компетентностей, пов'язаних із розумінням сутності та можливостей сучасного інформаційного середовища щодо здійснення науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, використанням інформаційних технологій і систем у наукових дослідженнях для цілеспрямованого пошуку та систематизації наукової інформації, планування експерименту, оброблення та аналізу даних із застосуванням програмних засобів, методів економіко-математичного моделювання, технологій баз даних, використанням комп'ютерних мереж та науково-освітніх ресурсів Інтернету.

Зміст. Інформаційні та інноваційні технології у вирішенні задач професійної наукової діяльності. Інформаційні технології, системи і бази даних для обробки та публікації результатів наукових досліджень. Методи та технології інтелектуального аналізу даних (Data Mining) в наукових дослідженнях. Представлення результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Візуалізація та презентація наукових результатів. Результативність роботи науковця. Академічна доброчесність, системи перевірки тексту на антиплагіат. Використання хмарних технологій у практиці наукових досліджень. Безпека інформаційних технологій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. SCImago Journal & Country Rank –URL: <https://www.scimagojr.com/>
2. Кібербезпека: монографія / В.І. Чубаєвський, Л.О. Власенко, Ю.В. Костюк та ін. – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 320 с. ISBN 978-966-918-154-1, DOI: 10.31617/m.knute.2024-331
3. 1. ISO/IEC 10746-2:2009. Інформаційні технології. Відкрита розподілена обробка. Еталонна модель - Фундаменти. URL: <https://www.iso.org/standard/18836.html>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні роботи (традиційні, творчі завдання); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (диференційований залік.).

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 4. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Юлія ГОЛОВНЯ, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри публічного управління та адміністрування, заступник керівника Академії освітнього дизайну.

Результати навчання. Здобуття аспірантами глибоких знань про зміст та напрями реформування вищої освіти, опанування теоретичних, організаційно-процесуальних і методичних засад навчання та виховання студентів, а також оволодіння навичками наукової та професійної підготовки молоді згідно з державними й європейськими стандартами та актуальними потребами суспільства.

Зміст. Система вищої освіти в Україні та світі. Управління освітньо-виховним процесом закладу вищої освіти. Дидактичні основи педагогічного процесу. Форми організації навчання у закладах вищої освіти. Інтерактивні та інформаційні технології в освіті. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
2. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Навчальний посібник. – Київ: Вид-во Центр учбової літератури, 2025. – 314 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проблемні та тематичні лекції, семінарські заняття із використанням презентацій, дискусії, роботи в малих групах тощо.

Методи оцінювання:

- поточний контроль: опитування, індивідуальні роботи;
- підсумковий контроль (диференційований залік.).

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 5. ФІЛОСОФСЬКА РАЦІОНАЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Марина КОЛІНЬКО, докт. філос. н., доц., проф. кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання.

Здатність формувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень. Вміння ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані. Глибоко розуміти загальні принципи та методи

філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і значущі наукові проблеми філософії.

Зміст. Соціальні практики: сутність, ознаки та їх місце у пізнавальному процесі. Класичний, неklasичний та посткласичний періоди розвитку соціальної епістемології. Функції соціальної теорії в контексті трансформацій соціальних практик ХХІ ст. Основні теоретичні підходи у вивченні складних соціальних систем. Економічні, культурні та політичні детермінанти суспільного розвитку. Синергетичні методи пізнання суспільства як системи. Типологія соціальних зв'язків. Соціальні зв'язки у «природному» суспільстві та суспільстві «відкритого доступу». Метаморфози соціальних практик в інформаційну добу. Сутність соціального конструктивізму та його роль в соціальному пізнанні. Теорія соціального простору. Соціальні практики глобалізації. Трансформації інтимності та криза ідентичності. Форми мислення релевантні сучасним метаморфозам соціальних практик.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Горовий В. М. Інформаційні фактори розвитку постіндустріального суспільства : монографія. – Київ : НАН України, 2024. – 256 с. https://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er-0004857.pdf?utm_source=chatgpt.com
2. Ilin, V. V., & Kremen, V. H. (2022). Człowiek wobec wyzwań cywilizacji: Od przeszłości do przyszłości [Монографія]. Wyższa Szkoła Pedagogiczna Komisji Edukacji Narodowej.
3. Мельник В. П. Раціональність у неklasичних та постнеklasичних трансформаціях [Монографія]. Львівський національний університет імені Івана Франка. 2023.
4. Х'юмер Майкл. Знання. Реальність. Цінність : Вступ до аналітичної філософії майже для всіх. К. : Дух і Літера, 2024. 404 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, практичні завдання, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік.).

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 6. ЕПІСТЕМОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Кравченко А.А., д-р філос. наук, доц., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Здатність застосовувати наукову методологію, зокрема кількісні та якісні методи дослідження, наукові закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері філософії, а також дотичних предметних областей, опрацьовувати наукову літературу, виявляти закономірності. Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів в контексті цінностей європейської цивілізації, а також використовувати результати цього аналізу при формулюванні завдань наукового дослідження. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних проблем соціально-культурного розвитку.

Зміст. Концептуальні засади «епістемології соціального». Класичний та посткласичний розвиток епістемології. Порівняльний аналіз концептів епістемології соціального. Методологічні основи пізнання соціальних процесів. Основні етапи соціального дослідження. Методологічний аналіз в соціальному пізнанні. Роль гіпотези в науковому дослідженні. Соціальні показники і нормативи як інструмент соціального пізнання. Формалізовані методи дослідження соціальних процесів. Конструктивні методи соціального пізнання та прогнозування. Критерії, індекси та визначення у соціально-філософських дослідженнях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гносеологія та епістемологія: Навчальний посібник / В. Петрушенко / – Львів: «Новий Світ – 2000», 2022. – 200 с.
2. Філософські проблеми сучасно наукового пізнання : підручник для студентів-магістрів усіх спеціальностей і форм навчання. / Я.В. Тарароєв; О.О. Дольська; Т.М. Дишкант та ін. – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2023. –350 с.
3. Poston D.L., Conde E., Field L. Applied Regression models in the Social Sciences. Cambridge University Press, 2023.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік.).

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 7. ІНОЗЕМНА МОВА ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2027/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Вікторія ПРИМА, канд філол. наук, доц., доцент кафедри іноземної філології та перекладу; Оксана СОШКО, канд. філол. наук, доц., доцент кафедри іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також повного розуміння іншомовних наукових та фахових текстів з відповідної спеціальності, зокрема:

- досконало володіти іноземною мовою для академічних цілей з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів;
- працювати з іншомовними джерелами фахового характеру;
- знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних іншомовних фахових джерел у науковій діяльності, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою;
- доводити результати досліджень до колег у чіткий і зрозумілий спосіб та брати участь у критичному діалозі й обговоренні питань економіки та управління іноземною мовою;
- перекладати іншомовні професійні тексти рідною мовою;
- слухати та конспектувати лекції, готувати та проводити семінари іноземною мовою;
- розуміти інформацію у ході обговорень лекцій, доповідей та висловлювати власну позицію під час професійного та наукового спілкування;
- демонструвати свідоме володіння орфографічними, лексичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови;
- оперувати спеціальною термінологією для виконання професійних завдань.

Зміст. Персональна та професійна ідентифікація. Специфіка наукового стилю мови, жанри наукових робіт. Технічні та наукові статті і доповіді, термінотворення. Спілкування іноземною мовою у науковому та професійному середовищі. Технології роботи з науковими (фаховими) текстами, особливості користування термінологічним глосарієм і довідковою літературою.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Seda Gasparyan, Anna Knyazyan, Gevorg Barseghyan, Academic English: Theory & Practice (A guide for students in higher education) Yerevan: YSU Press, – 2022. — 284 p.
2. Adrian Wallwork, English for Academic Research: Vocabulary Exercises. Springer Nature Switzerland AG, – 2024, 257 p.
3. Brook-Hart Guy. Business Benchmark / Guy Brook-Hart. — Cambridge University Press, 2021. — 194 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття, самотійна робота. Застосування традиційних та інноваційних методів і технологій навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, моделювання ситуацій, комп'ютерні технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестовий контроль, перевірка підготовлених презентацій і реферативних повідомлень);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Англійська, українська.

ОК 8. УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЧНА МОВА.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2027/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Наталя Тесленко, канд філол. наук, доц., доцент кафедри сучасних європейських мов.

Результати навчання. Здобуття компетентностей, необхідних для свідомого, нормативного й функціонально доцільного використання засобів української мови у сфері академічного та професійного спілкування, зокрема:

- володіти науковим стилем сучасної української літературної мови, її структурою, жанрами та засобами вираження;
- створювати усні та письмові тексти різних жанрів академічного дискурсу (доповідь, тези, анотація, реферат, есе, стаття);
- дотримуватися норм українського правопису, пунктуації, орфоєпії, лексики, граматики й синтаксису;
- правильно вживати фахову термінологію, формувати авторські терміни відповідно до лексико-граматичних норм;
- редагувати й коригувати наукові тексти з урахуванням вимог до логічності, точності, нейтральності та доказовості;
- застосовувати принципи академічної доброчесності, правила цитування та оформлення бібліографічних посилань за стандартами (ДСТУ, АРА, MLA);
- володіти навичками усного академічного мовлення — презентувати, аргументувати, дискутувати, публічно виступати українською мовою;
- користуватися сучасними цифровими інструментами (ШІ-засоби, Grammarly тощо) для редагування, оформлення й перевірки текстів

Зміст. Науковий стиль сучасної української мови, його функції та норми. Орфографічна система за Правописом 2019 р. Частини мови у фаховому дискурсі. Керування, сполучуваність і нормативні словосполучення. Лексико-семантична організація наукової інформації, термінотворення. Синтаксичні конструкції в академічних текстах і редагування. Цитування й оформлення джерел у науковому письмі. Усне академічне мовлення, культура публічного виступу, риторичні засоби й аргументація.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2024. 143 с.

2. Онуфрієнко Г. Науковий стиль української мови. Навчальний посібник з алгоритмічними приписами. Київ : Центр учбової літератури. 2021. 426 с.
3. Плотницька І. Основи наукового мовлення : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури. 2022. 252 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття, самостійна робота, використання традиційних та інноваційних методів: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний, інтерактивні форми (дискусія, презентація, моделювання ситуацій, аналіз текстів, застосування цифрових технологій).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестовий контроль, перевірка підготовлених презентацій, есе, письмових завдань);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 1. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/28.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жуковська В.М., д-р екон. наук, доцент, професор кафедри менеджменту.

Результати навчання. Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичних знань і практичних навичок щодо механізму та організаційно-правового забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування специфічних методів та інструментів комерціалізації, набуття фахових компетенцій з планування, організації та контролю проектів комерціалізації знань.

Зміст. Сутність і механізм комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок як об'єктів права інтелектуальної власності. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Етапи та форми комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Ліцензування як форма комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Принципи та методи розрахунку ціни ліцензії. Маркетинг результатів наукових досліджень і розробок. Врегулювання проблемних питань захисту і комерціалізації результатів наукових досліджень: вітчизняний і зарубіжний досвід. Система управління трансфером і комерціалізацією ІВ на підприємстві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Комерціалізація інновацій: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент інвестицій та інновацій» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С.О.Пермінова. – Електронні текстові дані (1 файл: 287 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2020.127 с.

2. Остапович Г. М., Стороженко О. М., Уманців Г. В., Фоміна О. В. Інтелектуальна власність: навч. посіб.. К.: КНТЕУ, 2022. 456 с.
3. Сагер Л. Ю., Сигиди Л. О. Комерціалізація інновацій: захист інтелектуального капіталу, маркетинг та комунікації : монографія. Суми: Сумський державний університет, 2022. 363 с.
4. Мікульонок І. О. М. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. 3-тє вид., переробл. та доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. – 244 с.
5. Your Guide to IP Commercialization. The European IP helpdesk. 2019. – URL: <https://www.iprhelpdesk.eu/sites/default/files/2018-12/european-ipr-helpdesk-your-guide-to-ip-commercialisation.pdf>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, кейс, розрахункові вправи, презентації, доповіді, есе, самостійна робота комерціалізації об'єкта ІВ здобувачів.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, творчих задач, захист проєктів);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 2. КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ СУСПІЛЬСТВА.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Марина КОЛІНЬКО, д-р філос. наук, проф., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня системного, цілісного уявлення про культуру, її закономірності, етапи розвитку, виклики та стратегії конструювання смислового простору соціокультурного буття. Здатність розкривати сутність соціально-філософського знання і застосовувати це знання в професійній та громадській діяльності, наявність культури мислення. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних проблем соціально-культурного розвитку.

Зміст. Дисципліна «Культурні виміри суспільства» в системі філософського і гуманітарного знання. Теорії культури в світовій філософії. Вітчизняні соціально-філософські концепції культури. Культура як соціальна система. Цивілізація і культура в проблематиці соціальної філософії. Культура у соціальному бутті людини. Проблеми культурної ідентичності. Культура наукових досліджень в сучасному суспільстві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Демченко В. М. Особливості формування національно-культурної ідентичності у здобувачів освіти. Перспективи та інновації науки. 2023. № 13. С. 142–149.
2. Пушонкова О.А. Філософія культури. Навчально-методичний посібник. Черкаси : Вертикаль, видавець Кандич С. Г. 2023. 96 с. URL: https://eprints.cdu.edu.ua/5793/1/MAKET_FILOSOF_02_2024.pdf
3. Соціальна філософія : навч. посіб. для самост. роботи аспірантів. За ред. д. філос. н., проф. В. О. Ананьїна. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 299 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/b2d8d245-7b53-430d-962d-e504b1f0a6f6/content>.
4. Стежко З. В. Філософія культури: навч. посіб. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 97 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13097>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

БК 3. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Марина КОЛІНЬКО, д-р філос. наук, проф., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Уміння доводити результати досліджень та інновацій та публічно їх представляти, обговорювати і дискутувати з науково-професійною спільнотою. Уміння застосовувати набуті комунікативні компетентності й етичні настанови для ведення наукових дискусій та з метою пошуку вирішення актуальних проблем філософії.

Зміст. Ораторське мистецтво як компонент культури особистості. Поняття ораторського мистецтва. Функції красномовства. Ораторське мистецтво в системі гуманітарних наук. Цілі та завдання ораторського мистецтва. Формування позитивного професійного іміджу засобами мови. Основні етапи зародження і розвитку ораторського мистецтва. Основи ораторської майстерності викладача. Публічний виступ викладача. Розвиток красномовства в Україні. Оратор і аудиторія. Публічний виступ. Фігури публічного виступу. Основи техніки мовлення у публічному виступі. Рефреймінг в ораторському мистецтві: особливості застосування. Втілення принципу позитивного мислення в техніку публічного виступу. Контроль і регуляція дихання під час публічного виступу. Місце та роль сторітелінгу

в академічному красномовстві. Доказ та обґрунтування у публічному виступі. Застосування технологій нейролінгвістичного програмування як засіб маніпуляції колективною свідомістю. Ораторська майстерність і цифрові технології. Діджиталізація освітньо-наукового процесу та професійно-виробничої діяльності фахівця в галузі обраної спеціальності. Риторичний аспект проведення ділових зустрічей. Ділове спілкування і його особливості.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Колінько М. В. *Риторика для політологів : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Київ : ФОП Халіков Р. Х. 2022. 127 с.*
2. Кравець Л., Барань Є. *Основи риторики. Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2025. 172 с.*
3. *Риторика в філософсько-комунікативному вимірі : навчальний посібник / В.М. Вандишев, О.С. Переломова. КОНДОР, 2024. 492 с.*
4. Себах-Монтефіоре С. *Промови, що змінили світ. КМ-БУКС, 2024. 328 с.*
5. *Jaspreet Kaur Bodhraj. Oratory Agilities. NotionPress, 2022. 132 p.*

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 4. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Валентина Рязанцева, канд. фіз.-мат. наук, доц., доцент кафедри статистики та економетрії.

Результати навчання. Здобуття системних знань і набуття практичних навичок щодо статистичного аналізу результатів масових процесів, створення математико-статистичних моделей досліджуваних явищ, аналізу відповідності створених моделей досліджуваним процесам, прогнозування розвитку процесів, класифікації об'єктів, вимірювання складних соціально-економічних категорій, що дасть змогу перевіряти висунуті наукові гіпотези та обґрунтовувати отримані наукові висновки.

Зміст. Методологічні основи статистичного аналізу та прогнозування. Статистичне оцінювання параметрів масових процесів та основи статистичного висновку. Статистична перевірка гіпотез. Статистичне моделювання взаємозв'язків показників та результатів експериментів. Особливі випадки багатофакторного моделювання. Аналіз одновимірних часових рядів та їх прогнозування. Аналіз та моделювання взаємозв'язків часових рядів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Єріна А. М., Мазуренко О. В. **Статистичний аналіз часових рядів: навч. посіб.** Київ: КНУШ, 2022. 164 с. URL: <https://ir.library.knu.ua/server/api/core/bitstreams/29b570e3-a1da-4750-9c88-dc0ef0b47cb7/content> (дата звернення: 14.05.2026).
2. Gourieroux C., Jasiak J. **Financial Econometrics: Problems, Models, and Methods.** Princeton : Princeton University Press, 2022. 528 p.
3. **Ekonometrika Terapan: Lecture 1.** 2022. URL: <https://ru.scribd.com/document/603435374/Ekonometrika-Terapan-Lecture-1-2022> (дата звернення: 14.05.2026).
4. Shumway R. H., Stoffer D. S. **Time Series Analysis and Its Applications with R Examples.** 5th ed. Cham: Springer, 2025. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-70584-7> (дата звернення: 14.05.2026).
5. Hamoudia M., Makridakis S., Spiliotis E. (eds.). **Forecasting with Artificial Intelligence: Theory and Applications.** Cham : Springer, 2023. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-35879-1> (дата звернення: 14.05.2026).
6. Valenzuela O. et al. (eds.). **Theory and Applications of Time Series Analysis and Forecasting: Selected Contributions from ITISE 2021.** Cham : Springer, 2023. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-14197-3> (дата звернення: 14.05.2026).

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, наскрізне завдання на основі реальних даних із використанням вільного у доступі середовища програмування і пакетів статистичних програм.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тести, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 5. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АРГУМЕНТАЦІЇ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Юрій Кулагін, канд. філос. наук, доц., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів у контексті цінностей європейської цивілізації, а також застосовувати результати цього аналізу під час формулювання завдань наукового дослідження. Демонструвати здатність проводити наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здатність розробляти концептуальні моделі та/або дослідження гіпотез для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження.

Зміст. Теоретико-пізнавальна методологія аргументації у мисленні. Логічні засади аргументації. Аргументи у структурі логічної форми мислення. Аргументація як розумово-інтелектуальний процес. Структурний аналіз

аргументації: тези, аргумент, демонстрація. Основні логічні стратегії доведення в аргументації. Спростування та його різновиди. Діалог як комунікативний процес та його особливості. Основні вимоги до раціонально-аргументованого діалогу. Полеміка, дискусія, спір як основні форми аргументованого діалогу. Основні критерії аналізу та оцінки діалогових форм комунікації. Практика застосування методів аргументації в діалозі. Основні прийоми та техніки використання різних моделей аргументації. Аргументація як соціокультурна діяльність. Практична реалізація різних способів аргументації (на прикладах розв'язання конкретних наукових проблем). Різновиди практичних помилок у процесі аргументації. Правила і техніка контраргументації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні / Л.Г. Комаха. — Київ : Центр навч. літ., 2024. — 360 с.
2. Колотілова Н.А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку : монографія / Н.А. Колотілова ; Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. — Київ : Центр навч. літ., 2023. — 271 с.
3. Конверський А.Є. Логіка : підручник / А.Є. Конверський. — Київ : Центр навч. літ., 2024. — 424 с.
4. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика : підручник / І.В. Хоменко. — Київ : Центр навч. літ., 2025. — 400 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 6. ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Микола Ліпін, д-р філос. наук, доц., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Вміти представляти передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій; застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії; формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів; планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних

міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників; використовувати провідні моделі гуманітарного пізнання як смисловий простір міркувань у соціально-філософському контексті.

Зміст. Соціальні практики: сутність, ознаки та їх місце у пізнавальному процесі. Класичний, неklasичний та посткласичний періоди розвитку соціальної епістемології. Функції соціальної теорії в контексті трансформацій соціальних практик ХХІ ст. Основні теоретичні підходи у вивченні складних соціальних систем. Економічні, культурні та політичні детермінанти суспільного розвитку. Синергетичні методи пізнання суспільства як системи. Типологія соціальних зв'язків. Соціальні зв'язки у «природному» суспільстві та суспільстві «відкритого доступу». Метаморфози соціальних практик в інформаційну добу. Сутність соціального конструктивізму та його роль в соціальному пізнанні. Теорія соціального простору. Соціальні практики глобалізації. Трансформації інтимності та криза ідентичності. Форми мислення, релевантні сучасним метаморфозам соціальних практик.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Агамбен Дж. Прийдешня спільнота / пер. з італ. за ред. І. Іващенко. Львів: Синтеза, 2023. 138 с.
2. Бистрицький Є., Зимовець Р., Кобець Р., Пролєєв С. Іншість та чужість в глобальному світі: Колективна монографія. Київ: Інститут філософії НАН України, 2024. 372 с.
3. Гілен П. Довіра. Вибудовування культурного спільного; пер. з англ. Т. Родіонової, В. Ядухи, Ю. Дідохи. Харків: IST Publishing, 2026. 263 с.
4. Соціально-філософські проблеми модернізації українського суспільства з перспективи європейських цінностей: кол. монографія. Київ: Наукова Думка, 2021. 440 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

БК 7. ФІЛОСОФІЯ ЕКОНОМІКИ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Андрій Морозов, д-р філос. наук, проф., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів розуміння загальних закономірностей економічного буття особистості у фокусі різноманітних філософсько-економічних вчень від античності до сьогодення, знайомство з основними філософсько-економічними принципами, законами і категоріями визначити філософсько-епістемологічний фундамент

економічних знань. Знання філософсько-методологічних принципів побудови економічної теорії та філософського обґрунтування сучасних моделей економіки. Розуміння філософії господарювання як методології управління сучасними економічними процесами.

Зміст.

1. Філософія економіки як наукова дисципліна. 2. Філософсько-методологічні принципи побудови економічної теорії. 3. Філософське обґрунтування різних моделей економіки. 4. Філософія господарювання як методологія управління економічними процесами. 5. Філософська методологія механізму прийняття економічних рішень. 6. Людяновимірна сутність економіки. 7. Економіка – середовище розгортання діяльної сутності людини. 8. Економіка як сукупність форм самоідентифікації та самореалізації індивіда

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Воронкова В., Нікітенко В. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства : монографія. Запоріжжя, Гельветика, 2022. – 460 с.
2. Геращенко О. Економіка ХХІ : навчальний посібник. К. – Folio., 2024. – 320 с.
3. Хеллер М., Зальцман Д. Що кому належить і як це на нас впливає : монографія. К. – Folio., 2023. – 311 с.
4. Сото Е. Загадка капіталу : монографія. К. – Наш Формат, 2023, с. 284.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий (диференційований залік).

Знання та вміння аспірантів оцінюються на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-баловою шкалою.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 8. ФІЛОСОФІЯ ОСОБИСТОСТІ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Андрій Морозов, д-р філос. наук, проф., професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування розуміння загальних закономірностей буття особистості у фокусі різноманітних філософських вчень від античності до сьогодення, знайомство з основними філософськими принципами обґрунтування змістовних, мотиваційних, трансформаційних та проєкційних визначень людини у її становленні як особистості. Концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі

предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій. Вміння ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії.

Зміст.

1. Особистість як об'єкт філософського аналізу. 2. Проблема людини в античній філософії. 3. Розуміння особистості в християнській філософсько-богословській традиції. 4. Людина як суб'єкт пізнання і діяльності у філософських дослідженнях доби Модерну. 5. Особистість в оптиці філософії романтизму та психоаналізу. 6. Смысл і цінності в бутті особистості і проблема ідентичності людини в пост-індустріальному суспільстві. 7. Філософія свідомості. 8. Філософія пізнання

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Франкл В. Людина в пошуках смислу : Монографія К., Сімейне дозвілля, 2022. – 375 с.
2. Фромм Е. Мистецтво любові : Монографія. – К., Сімейне дозвілля, 2022. – 265 с.
3. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме : Монографія. - Львів: Астролябія, 2021. — 588 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий (диференційований залік).

Знання та вміння аспірантів оцінюються на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-бальною шкалою.

Мова навчання та викладання. Українська.